

344

ידועה יכ
וענינה ערא
מדינת ישראל
הכנסת השנייה.

ע.ע.

פרוטוקול מס' 20

מישיבת ועדת הפנים

שהתקיימה ביום כ', ח' בשבט תשי"ב - 4.2.52 בלעה 11.20

השתתפו:

- י. ספיר - היו"ר
- א. אלטמן
- ע. אסף
- חזני
- א. חביבי
- י. ישיהו
- א. כהן
- א. פרי

מוזמנים:

- ב. אוסטרובסקי - מועצת רעננה
- מר קוגל - מועצת חולון
- מר נוי - " עכו
- מר רשיש - " פתח-תקוה
- מר אורנשטיין - חבר המועצות.

נעדרו:

- א. אריאב
- מ. ארם
- ה. בכה
- י. גורי
- ד. הכהן
- ג. מועדי

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. ספיר:

נפתח בישיבת דברי באי-כוח חבר המועצות. הישיבה דבריהם תהווה חלק מהדיון בענין המצב הכלטון המקומי.

מר אוסטרובסקי: אנו בקצנו להזמיןנו לוועדת הפנים של הכנסת מפני שהמצב הפיננסי ככל הרשויות המקומיות הוא קשה מאד.

חיי סיבות הביאו למצב הקשה שאנו נחונים בו: קודם כל, ריבוי האוכלוסיה. איננו מחאוננים על עובדה זו, אולם במקומות רבים הגדילו את האוכלוסיה במידה רבה מבלי לחשב באיזה אופן לפרנסה. אם מקימים מעברה במקום מסוים - ואיני יודע על מה יבנה מעברה כזו - לא יבנו מעברה.

ואינו מדבר כאן על כך המקימים מעברה מבלי להתייעץ בהלטון המקומי - ומגדילים את האוכלוסיה ב-3-2 אלפים משפחות בבת אחת בו בזמן אין נוחים לפתח תעשייה במקום, פירו - הדבר כי מכניסים אנשים מבלי להבטיח להם פרנסה. ניקח למשל את רעננה: קודם כל, הקימו בה מחנה עולים ואת"כ הקימו בה גם מעברה. אמנם גיחנה הכטחה בכתב כי מועצה רעננה לא הצטרך לדאוג למעברה זו, המונה כ-3000 נפש, אך בסופו של דבר, כל ההוצאות, כל הדאגה לפרנסה, סעד וחינוך הוטלו על המועצה המקומית בו בזמן שבמקום הנחיים לא נתנו לה את היכולת להוסיף אפילו מקום עבודה אחד. יתכן מועצות מקומיות המאוכלסות בעולים חדשים בלבד, אין בהן חובבים וותיקים מהם אפשר לגבות מסים ולספק יירוותים גם לאחרים. רעננה, למשל, מתחלקת ל-3 חלקים: וותיקים המלמים מסים, עולים הנמצאים במקום 2-3 שנים ותיקונים רב אפשר לגבות מהם פרוטות; החלק הגלילי הם חובבי המעברה, או אלה הנמצאים באהלים. אמנם, משרד הפנים יעץ לנו לגבות מסים גם מחובבי המעברה, אולם איננו יכולים לעשות זאת. באופן כזה יש ברעננה חלק אחד המלמט מסים, חלק שני המוציאים זאת ממנו בקושי רב וחלק שלישי אינו מלמט בכלל, ועל המועצה מוטלת החובה לספק יירוותים לכולם ובאופן הרוה.

חבר המועצות המקומיות מאגד כתובו את כל העיריות והמועצות מחוץ ל-3 הערים הגדולות ומחוץ למועצות האיזוריות. עד עתה היה נהוג לגבות מס אישי מודרג. אני יכול לציין שהיה זה מס פרוגרסיבי, הוא נגבה ב-100% וצמצם שלא היו עדורים. משרד האוצר ביטל עתה את המס הזה מחוץ טענה שהיא מתחרה במס ההכנסה. הנחה זו בטעות יסודה. אנו יודעים כי בארצות זונות בעולם קיימים כמה סוגי מס הכנסה. באמריקה, למשל, ישנו מס-הכנסה ממסלתי ומס הכנסה עירוני, והאחד עוזר למשנהו. מקומות רבים כמו חולון, גבעתיים ורעננה מתלבטים בבעיה זו, כי קשה מאד לעבור כעת למסים חדשים, ביחוד למסים בלתי פרוגרסיביים. בתזכיר שהגבנו לכם הודענו על רצוננו להטיל מס קניית על מה הנקרא מותרות. אנו חושבים כי זהו מס בלתי פרוגרסיבי, אך אין לנו ברירה, אין לנו מקור אחר בכדי להיג את הכספים הדרושים לנו להם סיפוק היירוותים הסדירים לתורבי המקום. במקומות רבים הטילו גם מס עסקים גבוה. אנו יודעים מס זה אינו צודק, אך אין לנו ברירה אחרת. אילו היחה אפשרות לקבוע מס אישי מודרג, היה זה מציל את מצבן של הרשויות המקומיות. אם לא ירבו לנו לקבוע את המס האישי המודרג, לפתוח ירבו להטיל מסים כאלה אשר יאפשרו לכסות את ההוצאות הגדולות של הרשויות המקומיות.

כמעט בכל מועצה מקומית קיימת ועדה לבנין ערים. יתכן זכויות יוצא למקום גדול ואין למקום קטן, אולם עד עתה היה נהוג כי קיימת ועדה לבנין ערים מקומית וועדה לבנין ערים מחוזית. עתה מציעים לבטל את הועדות המקומיות. ברצוני לציין כי המצב הנוכחי ביחס זה אינו טוב. יש לנו את החקבל ההצעה לבטל את הועדות המקומיות ולהעביר הכל לוועדות גליליות, אשר רוב הנציגים בהן יהיו באי-כוח הממלה ורק חלק קטן מבאי-כוח המקום, ברור כי לא רק הפרסטיז'ה חרד, אלא הדבר יגרום לכך הגם מכסת המסים חרד. הצעתנו היא, לא לבטל את הועדות המקומיות לבנין ערים ולהכניס חיקונים כאלה ייתנו אפשרות למקומות לפתח את המקום. ברור הלוועדה המחוזית תישמר זכות ווטו.

בקשר להענקות וכספים שעלינו לקבל ממשרדים זרונים. על בעיה החינוך ידבר ד"ר קוגל, אשר בקיא בכך יותר ממני. ברצוני רק לציין כי ביצוע חינוך חובה וחינוך נעשה בעיקר במועצות המקומיות. אם אומרים כי הממשלה משתפת ב-42% של הוצאות החינוך, פירוה הדבר כי הממשלה משתפת ב-42% ממסכורת המורים, כך שלמעשה אנו מקבלים רק 20% מההוצאות הנוספות של החזקה בתי הספר וגני הילדים. קיימת גם בעיה של בנינים. עם קליטה העליה אין מקום שלא היה זקוק לבנינים נוספים. בימי הועדה הלאומי היה נהוג כי הועד הלאומי מתחף בטכום של 600 לירות לכל כחה נוספת. עכשיו איננו מקבלים טרוטה, חוץ מהבטחות להלוואות בטכום של 2/3 מהוצאות הבנין. על פי רוב אנו מקבלים רק 1/3, מכסימות עד 50% באופן הכל הוצאות החינוך הקיורות כבנינים מוטלות על הרשויות המקומיות, מלבד 70-80% של הוצאות החינוך הנוספות.

קיימת גם בעיה של בעד. מקומות אחד נסלו ב-5-6 מ"פחות מספלות עתה ב-200-300 מהפחות. ההלואות הובטחו אינן ניתנות בזמן. מלבד זאת, גם הר.הסעד הודיע באופן ברור כי הגנה יתן רק ל-60 מהקצבה ההבטיח. באופן זה מוכרח המקום לכנות בעצמו את כל ההוצאות לעניני בעד.

אנו דואגים גם לפיתוח המקום. בכדי לספק עבודה ופרנסה לכל העולים החדשים, אנו מוציאים למושל עבודות ציבוריות חונות. אולי בחלק מהן יש בזבוז, אבל 90 מהעבודות אינן בזבוז. כעת נחקבלה הוראה להסתיק את העבודות. הפסיקו לתת גם את ההלואות ההבטיחו.

בסיכום, אני מציע:

- (1) ייתת המסים - אם לא מס אישי מודרג, מס קניות על מה הנקרא מותרות; להעביר לרשויות המקומיות את מס העצומים כולו, מס הבח מקרקעין ומסי התחבורה והמספס.
- (2) התחפוט יותר גדולה בחינוך ובסעד והתחפוט בבנין מוסדות חינוך ובריאות (מרמאות ובתי חולים)
- (3) לא לבטל את הועדות המקומיות לבנין ערים ולהכניס חיקונים ייתנו למקומות את הכוח לפיתוח וטיקוח.
- (4) להתאים את קלימת העליה ליכולת פיתוח התעשייה, החקלאות וכו', ולפני כן לבוא במו"מ עם נבחרי המקום.

ד"ר קוגל:

ברצוני להודות לכם על ההזדמנות שניתנה לנו, שו הפעם השניה, להופיע בפניכם. כבאי-כוח השלטון המקומי הננו הזרוע של משרד השנים, וועדת השנים היא הפורום אשר צריך לשמש לנו לפה גם לגבי הכנסת וגם לגבי הממשלה. נקווה שהיא תשמע את דברינו ותהיה לנו למליץ יותר לגבי החביעות והבקורות שהננו מביאים.

איגוד הרשויות המקומיות מאגד

בחוכו 63 רשויות מקומיות המאכלסות כחצי מיליון נפש. התקציב של כל הרשויות המקומיות, פרט לערים הגדולות, מגיע ל-9 מיליון ל"י. אינו רוצה לעשות בהזדמנות זו הצהרות עם תקציבים אחרים, אולם ברור שהתקציב הזה והשירותים שהשלטון המקומי מספק הם סעד ניכר למדינה בפעולותיה. אם יתנה התמרמרות מדי פעם בפעם, הרי הסיבה העיקרית לכך היא, שלא ברור עדיין היחס בין השלטון המקומי לבין השלטון המרכזי. לא הצלחנו עדיין לגבש את הקשר בין השלטון המרכזי לבין השלטון המקומי, ועבודה זו מכבידה מאוד על הרשויות המקומיות.

דבר שני: שירותים רבים שהיו

מסופקים עד כה ע"י השלטון המרכזי מועברים אל השלטון המקומי מבלי לקבל כל תמורה לכך. אפשר למנות אחד אחד תסקידים אשר הציבור חושב בטעות כי הם מבוצעים ע"י המדינה, ולמעשה הם מבוצעים ע"י השלטון המקומי.

הסעיף העיקרי בשירותים אלה הוא

סעיף החינוך, המהווה 35 מהוצאות החינוך. בערים הגדולות האחוז הוא נמוך יותר. ברוב הרשויות המקומיות סעיף החינוך עולה על ההכנסות, לפחות הכנסות ממסים ישירים. הציבור, ויתכן כי גם חלק מחברי הכנסת, חושב בטעות כי הממשלה מקיימת חינוך חובה וחינוך על חשבונה. למעשה, הממשלה משתפת רק ב-40-45 של מחכורת המורים, כלומר, ב-30-35 של הוצאות החינוך. הממשלה כמעט ואינה משתפת בהוצאות ציוד ויתר גורמי החינוך, והם לדעתי לא פחות חשובים ממחכורת המורים. יוצא איפא שהמקום משתף ב-70 של הוצאות החינוך. אני מדבר על מקומות המקבלים 42 מהתחפוט הממשלה במחכורת המורים; אני מדבר על מקומות,

כמו נתניה ורמת-גן, אשר התחפפות הממשלה היא קטנה מזו. לא פעם אומרים לנו כי המצב הכספי של הרשויות המקומיות אינו רע. מציעים לנו להטיל מסים נוספים; אילו הציבור היה יודע כי שירותים רבים מסופקים ע"י הרשויות המקומיות, יתכן שהיה קל יותר להטיל עליהם מסים. הפרופורציה של הטלת המסים ע"י החלטות המקומיות ביחס לחלטות המרכזי הוא נמוך מדי, למרות העובדה שהשירותים הניתנים ע"י החלטות המקומיות הם רבים מהשירותים הניתנים ע"י החלטות המרכזי. מסוים כך המצב הכספי של החלטות המקומיות הוא בכי רע.

מתפקידה של ועדת הפנים של הכנסת לגשר ביננו לבין החלטות המרכזי ולקבוע את התפקידים של החלטות המקומיות והחלטות המרכזי. לאחר כל זאת יתברר מה על החלטות המקומיות לעשות, מה היא ההצדקה בהטלת המסים ומה צריכה להיות התחפפות הממשלה. כיום המצב הוא מסוים במקצת. ההענקות לחלטות המקומיות לא גדלו. מאידך, חלה תיקורת עצומה בכל הפעולות של הרשויות המקומיות. חלה תוספת ניכרת במחכורת המורים ועובדים אחרים. נוסף לכך, הטילו תפקידים נוספים על החלטות המקומיות. היותם נוכחים בפגישה שלנו בה בענין החוררים והנחות ממסים לאנשי צבא ומשטרה. תביעה מתמדת של חרור ממסים לפי חוקים חונים מפחיתה את הכנסותינו. המצב הכספי של הרשויות המקומיות הולך ומחמיר. הפסקת עבודות ציבוריות חוללות מאתנו אסדרות רבות של פיתוח המקום.

כדי לחקן את המצב יש לקבוע, קודם כל, את תחומי הפעולות של החלטות המקומיות והחלטות המרכזי. יש גם להגדיל את ההקצבות ולחנות את היטת המסים הקיימת. אני, כידוע לכם, נמנה על תנועת העבודה, אשר חסבה תמיד כי המסים היסודיים הם המסים הצודקים, אולם יתכן מאוד שיש צורך לעשות רביזיה בתקופה זו, ויתכן מאוד שיש צורך להפנות את תשומת לבנו למסי העקיפין, אשר הממשלה ממילא נוהגת להטילם. יש צורך לדון על התחפפות החלטות המקומיות במסים אלה. באופן קונקרטי, יש צורך לחקן את החלטות המקומיות במס הקנייות, להעביר את מס העצמאיים כולו לידי החלטות המקומיות, להגדיל את חלקו של מס הבח-מקרקעין לטובת החלטות המקומיות, להגדיל את אחוז מסי העברה. יש גם צורך לעשות רביזיה במס כלי הרכב, ולעשות זאת לא לפי כתובת הנהגים, אלא לפי החזקת הדרכים. אם תתקבל תוספת מס-ההכנסה לטובת הרשויות המקומיות, אנו תובעים שהיא לא תפגע בהענקות העלינו לקבל.

אתם זוכרים בודאי כי ועדת הכספים קבלה פעם החלטה על התחפפות הממשלה במינימום של 50% מהוצאות החינוך. גם מועצת החינוך ומשרד החינוך החליטו להגדיל את התחפפות מ-42 1/2% ל-50%. החלטה זו בוטלה מחוסר כספים, והרשויות המקומיות אשר הכניסו את הסכום בתקציביהן עקב החלטה מועצת החינוך ועקב החלטה משרד החינוך, לא קבלו אף פרוטה. אמנם, הממשלה הגדילה את הלוואותיה עבור בנינים למוסדות חינוך, אולם ישנה נקודה אחת שאי-אפשר להתגבר עליה. הממשלה נותנת הלוואות על סכום של 2/3 מהוצאות הבנייה, אך אין אפשרות להשיג את ה-1/3 הנותר. אנו תובעים לא רק הלוואת, אלא גם התחפפות הממשלה לפחות ב-25% של הוצאות בניית מוסדות חינוך.

ברצוני להגיד עוד כמה מספרים בקשר לכמויות הרשויות המקומיות. יש לנו הרגשה כי פוגעים בסמכויותינו, וענין ועדת בנין ערים היא עדות נאמנה לכך. אם החוק בענין זה יתקבל, הוא יפגע בחלק לא קטן של סמכויות המועצות המקומיות. אני חושב כי הרשות המקומית, שהיא רשות נבחרת, אין לתת בה פחות אמון מאשר לפקיד הממשלתי, ויהיה הפקיד הטוב והחשוב ביותר. אין צורך להפוך את החלטות המקומיות לחלטות פקידותי. יש לסמוך על החוק הציבורי של נבחרת המקום, ולא להוציא את ועדת בנין ערים מהרשות המקומית.

הנו"ר י. ספור:

ועדת הפנים החליטה לקיים דיון
יסודי בקשר לסמכויות המועצות

המקומיות. היא תוכל לקבל גם חומר בכתב, ועל כן אני מציע
לנצל את הזמן שנשאר לנו לשם בירור יותר מפורט של העניינים.

מר רשיס:

הרשויות המקומיות קשורות לא רק
עם משרד הפנים, אלא עם כל משרדי
הממשלה. הן יכולות להביא את פענוחיהן לא רק בפני ועדת הפנים,
אלא גם בפני ועדות אחרות. יש צורך בחיקונים גם במשרד הפנים,
גם במשרד הסעד, וודאי יהיו תביעות המוצגות בפני ועדת ההכספים
ובפני משרד האוצר. אם אנו מציגים שאלות רבות בפני ועדת הפנים,
אין זה מפני שיש לנו הרגשה כי ועדת הפנים יכולה לפתור אותן.
אנו יודעים כי ועדת הפנים מוגבלת בדברים רבים הנקבעים בוועדות
אחרות, אולם ועדת הפנים יכולה להופיע בחור טובע, בחור ממליץ,
בחור מייצג העניינים השנימים של היחוב.

אנו מתלבטים בהאלה, מה מקומה של
הרשות המקומית בתוך המדינה, ומה היא הדרך של הממשלה בבנין
הרשויות המקומיות. האם ישנו רצון להעניק מכסימום של עצמאות
לרשויות המקומיות, או להגביל את סמכויותיהן ולראותן תלויות
בממשלה ע"י משרדיה. על הממשלה לתת תשובה ברורה להאלה זו.
דבר אחד אנו יכולים לומר: עדיין לא הקימה המדינה מוסדות
הרוצים לתת את המדינה בכל כך נאמנות כפי שהרשויות המקומיות
עושות זאת. עדיין לא הצליחה המדינה להקים מכשירים יותר יעילים
מאשר מכשירים אלה של נבחרים הציבור במקום. עלינו להאול את עצמנו:
האם מכשירים אלה יהיו רק מכשירים אשר יקבלו פקודות, או הניתן
למכשירים אלה יתר עצמאות, יתר הכרעה עצמית ויתר החלטה על גורל
העניינים. אנו נמצאים במצב כזה שהרשות המקומית אינה מוסמכת לא
על הכנסותיה ולא על הוצאותיה. היא אינה יכולה להחליט על ייסת
מסים כזו או אחרת; היא אינה יכולה להחליט דבר מבלי לקבל את
אישור המוסד המרכזי, המחליט בעניינים אלה. איננו חפשיים לגבי
קביעת ההכנסות. אופן ריכוז האמצעים לשם מימון השירותים נקבע
ע"י המוסד המרכזי, ולא על ידינו. איננו חפשיים גם לגבי קביעת
ההוצאות, כי אנו עומדים בפני עובדים הקשורות בגורל הוצאותינו.

במשך ארבע שנות קיומם המדינה לא

הצלחנו להקים מוסד אשר יכטא את הצרכים, את היכולת ואת מצב
הרשויות המקומיות. במשרד הפנים נותרה הדעה כי מצבן הכספי של
הרשויות המקומיות הוא טוב, ודעה זו הובעה ע"י נציגי משרד הפנים
גם בפגישת גזברי הרשויות המקומיות. דעה זו אינה מבטאה את המציאות.
הגיע הזמן לוועדת הפנים הדון בכך את רצונה בכך החקיקה נציגות
מוסמכת של הרשויות המקומיות, או לא. הנציגות הקיימת היא נציגות
של רצון טוב. אין לה סמכות חוקית. איש לא איחד אותה. שלוש הערים
הגדולות נמצאות מחוצה לה. קיים גם ארגון של המועצות האיזוריות.
איני יודע בדיוק מה היא סמכותו החוקית של ארגון המועצות
האיזוריות, אולם עצם העובדה שקיימים חני ארגונים כוללים ו-3
הערים הגדולות מופיעות לחוד, אינה לטובת הענין. יש צורך במוסד
אחד מוסמך המוכר ע"י המדינה ומשמש ביסווי לרצונך של הרשויות
המקומיות. על משרד הפנים, לפני הציעו חוקים לממשלה, לשמוע את
חוות דעה ולהתייעץ בו. במשך השנים האחרונות הוקמו הרשויות
מקומיות רבות. הולך ופוחת מספר המקומות שאינן מאורגן ברשות
מקומית, אולם הקמת רשות מקומית אינה דבר פשוט. היא דורשת
הדרכה מתמדת. לא מספיק לחלק את הארץ על גבי המפה. יש למצוא את
אותם הכוחות המוכשרים ולהדריכם במשך זמן רב. מצבם של עובדי
הרשויות המקומיות הוא קשה גם מבחינה כלכלית וגם מבחינת סיופק
הצרכים. נוצר מצב כזה שהרשויות המקומיות הועמדו מן הצד
ואין מקטיב להן. אולי זה נובע מתוך כך שלא הספיקו לחדור לפ
לפרובלימה של הרשויות המקומיות, או מתוך כך שהרשויות המקומיות
אינן מאורגנות במידה מספקת. עיריית תל-אביב קבלה מילווה מפני
שטפלה בדבר. אנו תובעים מילווה גם עבור הרשויות המקומיות שאנו
מייצגים. במידה שהרשויות המקומיות תהיינה מאורגנות ויהיה מוסד

מוטמן ועדת הפנים חוכל להתחבב בו ומשרד הפנים יקטיב לו,
מצבן יהיה יותר טוב, אבל רוב החברות הוררת ההרגשה כי הם
מבודדים, ואינם חופפים את המקום המגיע להם, כי אין מקיפים
להם במידה הראויה, ואת הדבר הזה צריך לשנות. יש לראות את
אנשי הרשויות המקומיות כאנשים המוסרים את מיטב זמנם וכוחותיהם
לשירותי המדינה.

היו"ר י. ספיר:

אני מבקש את חברי הועדה להתרכז
הפעם בשאלות לקבלת חוות דעת בענינים
המרכזיים בקשר לבעיות מחקיות וכספיות. בעיית היחסים בין המדינה
לבין הרשויות המקומיות היא בעיה מורכבת מאוד ואני מסקסמ מאוד
את נחמדה כבר דעה אחידה וברורה מצד באי כוח החלומן המקומי.

מר רוזנבלום:

כבאי כוח משרד הפנים באנו לזמוע את
נציגי חבר המועצות בהביאם את דבריהם
בפני ועדת הפנים. אין זה הפורום הממלא יכולה להתדיין בו עם
הגוף הציבורי. לאנשי חבר המועצות ישנה אפשרות להפגיש עם משרד
הפנים. אני כולעצמי רציתי להעיר רק שתי הערות:

(1) בקשר לוועדה לבנין ערים, לאחר
שמשרד הפנים נפגש עם חבר המועצות ושמע את דעותיו בענין זה,
יתכן שיוכנסו שינויים. הדבר נמצא עדיין בחלב דיוני הממלא,
ומוקדם עדיין למסור על כך פרטים.

(2) איני פטור גם מבחינה אישית
להצב על דברי מר רוזנבלום לכנס הגזברים של הרשויות המקומיות.
אני הייתי המרצה ואמר כי מצב הרשויות המקומיות הוא טוב. אמרתי
זאת מתוך הדגשה מסוימת - יחסית, ואני מוכן לתזור על דעתי זו,
כי מצבן של הרשויות המקומיות הוא טוב באופן יחסי ממצבה של המדינה.
לגבי שכורות צבוריות, אמרתי כי לא רק אין להפסיקן, אלא צריך
להמשיך בהן מתוך הקטלה מסוימת.

א. פרו:

(1) המעתי מפי הנני חברים תלונה
בקשר לביטול המס האישי המודרג.
אני כולעצמי הגינותי על המס האישי המודרג כמעבר לשיטה אחרת,
אולם רציתי לדעת מדוע אתם מעדיפים את המס האישי המודרג על
מס אחר, כגון: תוספת מוניציפאלית למס הכנסה.

(2) מה היא דעתכם לגבי ההצעה בקשר
לתוספת מוניציפאלית למס הכנסה. האם אתם מסתפקים בהצעה זו
הקובעת זעור של עד 7 1/2%, או אתם דורשים את העלאתו?

(3) האם הנכם סבורים שיש לה
לבוא נוסף למסים הקיימים על מחזיקי הדירות ברשויות המקומיות,
או במקום המסים הקיימים?

(4) בהצעת החוק נאמר כי המס הזה
יוסל ע"י הר האוצר בהתייעצות עם הרשויות המקומיות. האם הדבר
הזה מניח את דעתכם, או שיש לתבוע את ההיפך מזה, שהמס יוסל
ע"י הרשויות המקומיות בלבד ולא ע"י הר האוצר.

(5) האם לדעתכם המס הזה צריך
להיגבות ע"י המנגנון הממלתי המרכזי, או צריכה להיות הפרדה,
שהמס ייגבה ע"י הרשויות המקומיות, או לפחות בשיתוף עם הרשויות
המקומיות?

(6) הצעת החוק אומרת כי התוספת
המוניציפאלית למס הכנסה, לאחר שהיא חוגבה ע"י החלומן
המרכזי, תוחזר לכל רשות מקומית לפי אותה סכום שייגבה.

- (7) לא ימנעו דבר בענין מט-העסקים הקיימים. יתכן מקומות התובעים את ביטול המכסימום. מה דעתכם בענין זה, האם גם אתם תבדוקו את הביטול? האם יש לקבוע במקומו מכסימום אחר, להעלותו, או בכלל לבטלו?
- (8) הייתי רוצה לקבל דוגמאות של תקציבים מכמה מועצות מקומיות, בעיקר בכדי לדעת מה הן ההכנסות ממט עסקי וממסים אחרים.
- (9) מה הוא אחוז המס הנגבה ממגרשים פנויים?
- (10) האם בכל הרשויות המקומיות קיימת הימל לצרכי סעד?
- (11) מה הוא כמות המס המוטל באופן ממוצע על כל חורב במועצה מקומית?

ע. אספ:

- (1) האם הרשויות המקומיות האתם מייצגים מוצאות כספים לחלבים נוספים על אותם החלבים עליהם חל חוק חינוך חובה? האם המספרים שהבאתם כוללים גם את הוצאות ה"ל"?
- (2) בקשר לתביעתכם להעביר את מט-ההעושים לרשויות המקומיות, האם אתם תובעים להכנסה ממט ועושים בכל רשות מקומית תוקדם לאותה רשות מקומית?
- (3) האם אפשר לקבל מכספים על תקציבים, מקורות הכנסה, וטעיפי הוצאה של הרשויות המקומיות, על מנת לקבל חמונה מפורטת יותר מהמצב הקיים.

חונני:

- (1) באיזו מידה מצליחות הרשויות המקומיות לחלב במערכת מסלמי המסים את העולים החדשים בתחומי הרשויות המקומיות, את אלה שכבר נכנסו לחינוכי קבע, או מתעדים להכנס לחינוכי קבע, ובאיזו מידה מתבטאת עזרתה הישירה של הממלה על חשבון אלה שאינם נכנסים במעגל מסלמי המסים?
- (2) באיזו מידה יתנו חיאות בעניני חלוקת העליה בין הרשויות המקומיות?
- (3) האם יתנו יחס מציאותי כל שהוא בין עלית ערך הדירות וממגרשים לבין עלית המס?
- (4) האם קיימת סיפה אחידה אשר לפיה קובעים תשלומים מסויימים עבור חינוך חובה?
- (5) האם היחס בין התקציב המוטף של הרשויות המקומיות לבין נטל חובותיהן מגיע לנקודה מסוכנת כזו שאין כבר אפשרות להגדיל את ההלוואות, או שיש עדיין מקום להגדילן. מה היא עזרת הממשלה להגת הלוואות?
- (6) באיזה אופן מתבטאת ההגבלות ביחסים הקיימים בין הרשויות המקומיות לבין התלסון המקומי. מה לדעתכם היא מידת היד החסימת הצריכה להינתן בענין זה.
- (7) לא ירדתי לסוף דברי מר רשות בענין המוסד המוסמך אשר יבטא את הרשויות המקומיות.

ע.ע.

י. בן-נבי:
עיריית תל-אביב הצליחה לסדר הלוואה
שנימית לית מימון בניית בתי יקר.
האם דבר זה אינו אסורי ג. במועצות מקומיות אחרות?

האם לדעתכם צריך לתקן את המס האישי
המודרג, או ייתכן לכתב הצעה אחרת בנידון זה?

האם חוק לימוד חובה קיים למעשה,
איך הוא מבוצע ואיך הנסייע ריכוזי האוכלוסיה או צירוף המחנות על
ריכוזי החלמידים. האיזה אופן ובאיזה עכב גדל מספר החלמידים, האם
ריכוזי החלמידים הביא רק לידוי השלמת הכחות, או גרם לכחות נוספות
והולאות נוספות, ואיך זה מפיע בכלל על החקציב?

א. אלממן:
האם אינכם חושבים ייתכן גבול להשלמת
מסוי? מסים רבים כבר קיימים במדינה,
ויתנה הרגשה כי לא נוכל להקדם הרבה בכיוון זה אל הגדלת המסים.
האם לא כדאי לחשוב על כיוונים אחרים לפתרון בעיות כספיות? למשל,
ע"י צמצום הוצאות, יחנה גם דרך יחנה - ע"י הלוואות. הלוואות הן
אמצעי חיוני למדינה כמדינתנו הנמצאת במצב התפתחות. היות וכל
מקום מתרחב ומתפתח, ייתכן תקוה כי במשך הזמן נוכל לקיים יירוותים
רבים בפחות הוצאות.

עלינו לקבוע פעם אחת ולתמיד מה
הן תפקידי הרשויות המקומיות. אני סוכם כי מכוונם דימוקרטיה
דורש מכוונם דצנרליזציה. אני חושב כי תפקידי רבים המבוצעים
כיום ע"י החללון המרכזי, אפשר להגזימם ביחד ישילות ע"י החללון
המקומי, דבר היכול להביא לתרון גם לבעיות כספיות. החללון המקומי
צריך לרכז בידיו רק תפקידי מרכזיים, כגון: צבא, אוצר וכדומה.
דרך זו ייתכן מביאה תועלת גם למדינה וגם למקום.

אירוב כהן:
(1) כמה עולה בממוצע חינוכו של ילד
בכל המועצות המקומיות, או בכל מועצה
לחוד?

(2) האם אפשר לקבל מבלה המראה
אח הוצאות ייחר עבור חינוך הילדים באותה המקומות ייתכן בהם כחות
כלתי צפושות עקב קיום הורמיות?

(3) מה הן הוצעות חבר המועצות בקשר
למסוי, מה הן דורכות כסמכות חוקית על מנת להטיל מסוי על האוכלוסיה
שלהן כדי לכרות את החירותים.

היו"ר י. ספיר:
בחנאים של המצב הנוכחי והמשוער,
עומדות לפנינו 3 אפשרויות לפתרון
הבעיה הכספית של הרשויות המקומיות: אפשרות אחת, שתפקידיים
מסויימים - חינוך, סעד וכריאות - יעברו מבחינת הנשיאה בעול,
לרשות הממשלה המרכזית; אפשרות שניה, שהחללון המרכזי יעביר
לרשויות המקומיות את ההכנסה ממקורות ייחיים היום או ממחלתיים,
או משותפים. קיימת גם אפשרות שלישית, שהממשלה תגדיל את הקצבתה
הכוללת עד כדי כיסוי הגרעון. באיזה דרך הייתם רואים פתרון
יותר מציאותי ויותר יעיל?

האם בתוך הסעיפים של חקציבי
הרשויות המקומיות - לא חקציב פיתוח של פי רוב הוא מחכסה
ע"י הלוואות - יתנם שתיים יתם בבחינת התקעה יאף אותם אפשר
לפתור באמצעות הלוואות?

לגבי הבעיות המערייות הנחשדרו,
לפי הצעת החוק, גביית החוספת המוניציפאלית למס הכנסה חיה
לפי הניסוחים של אותו החוק, איך זה יתפתח אח"כ?

האם אתם רואים את החוספת המוני-
ציפאלית למס הכנסה כאפשרות של חוספת למס עסקים באופיו של
מס הכנסה?

האם אתם מעוררים מחדש את בעיה
המס הארצי המודרג לאחר קבלת החוק בדבר חוססת מוניציפאלית
למס הכנסה? האם תוסיף ליישם מקום ליני המסיה האלה?

בקשר למס-יבח מקרקעין ומס העברות,
האם הכוונה היא להמליץ תעביר לרשויות המקומיות את כל ההכנסות
של המסים האלה, או היא תגדיל את האחוז הרלויות המקומיות
מקבלות מחוץ הטכום הכולל, או היא תוסיף לאחוזים הקיימים?

בנוגע ליזמה, כידוע לכם הוגשה
הצעה מיוחדת אחר באה לסדר יזמה לפי זכר הדירה בפועל רק לגבי
בעל הרכוש ולקבוע לדיוריים קטגוריות לפי טור הדירה, מבלי
להחליט על זכר הדירה המוחלט בפועל או כל מיני הנודות ביזכר-
הדירה. האם חבר המועצה כבר קבע את עמדתו בענין זה?

האם בהגדלה מסוימת ל זרחתות
הממלה בחקציבי הרלויות המקומיות אתם רואים פתרון פחות או יותר
מספק של הגרעון המזחקף בחקציבי הרלויות המקומיות?

א. אלטמן: מה הוא אחוז ההוצאות של הרלויות
המקומיות בגבייה המסיה?

מר אוסטרובסקי: בקשר לאלה את קבלת הצעותינו ומימוןן
חשקנה את חביעותינו, אני עונה בפירוט:
לא. אי-אפשר לעבד היות הקציב למיך כל הנה.

ברצוני להגיב על כמה יאלוח ינאלו
על ידי חברי הועדה, ביחוד לגבי המס הארצי המודרג. אני מעוניין
בדבר הזה. הוא היה נהוג אצלנו במיך זניח, וכולם ראו בו את
הצדק המוחלט. החטסת המוניציפאלית למס הכנסה בעוד של 7/2
הוא למעשה מס אישי מודרג, אך מכניסיה אותו בגניבת הדעה.
השעור ל 7/2 לא יסלק את הצקכככ ל המקומות הקטנים.
אילו אפשר היה להוציא לטועל מס אישי מודרג, היינו מוצאים בו
את הפתרון הטוב ביותר.

מס עסקים אינו מוצדק בכל המקרים,
ביחוד לגבי בעלי מלאכה. אילו היה קיים מה אישי מודרג, הוא
היה מחליף חלק ממש העסקיה.

כמה מליה בקשר למגרשים טנוויים.
יזנו מגרשים בגודלים זניח. יחנס מגרשים הייכיים למוסדות
ממלתיים, כך המס הזה לא יפתור בהרבה את הבעיה.

ברור קיום הזרמים בחינוך גורם
לבזבוז גדול, אך אין בטמכותנו לזנוח זאת.

אני מציע יאנו נכין בכחכ את
החובות לאלות ינאלו כאן. נביא גר הערות נוספות בכדי
חפוכלו לדון בכובד ראי בכעיה העומדת לפניכם.

היו"ר י. טפיר: במקרה היה קיים מס אישי מודרג,
מה היה אחוז ההכנסה ממש זה מחוץ
כלל ההכנסות ל המסים.

מר אוסטרובסקי: אצלנו הוא הגיע עד 25 מהמסים
הכלליים.

מר אוגל: אצלנו הוא הגיע ל-40. הממוצע
הוא 30. אילו היה קיים מס-אישי
מודרג, הוא היה מכניס יותר מאשר החטסת המוניציפאלית למס-
הכנסה.